

IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, 23.3.2020
COM(2020) 107 final

**RAPPORT TAL-KUMMISSJONI LILL-PARLAMENT EWROPEW U LILL-
KUNSILL**

**dwar l-applikazzjoni mill-Istati Membri tad-Direttiva 2000/30/KE tal-Parlament
Ewropew u tal-Kunsill tas-6 ta' Ġunju 2000 dwar l-ispezzjoni teknika tal-ġenb tat-triq
biex jiġi stabbilit jekk il-vetturi kummerċjali li jiċċirkulaw fil-Komunità humiex tajba
ghat-triq**

Perjodu ta' rapportar 2017-2018

Werrej

1.	INTRODUZZJONI	2
2.	ID-DIRETTIVA 2000/30/KE	3
3.	DATA KKOMUNIKATA MILL-ISTATI MEMBRI	4
4.	KONTENUT TAL-ISPEZZJONI	6
5.	DATA STATISTIKA	7
5.1.	Volumi ta' spezzjonijiet	7
5.2.	Orìgini tal-vetturi spezzjonati.....	8
5.3.	Volumi ta' projbizzjonijiet	9
5.4.	Orìgini tal-vetturi pprojbiti.....	11
5.5.	Vetturi pprojbiti skont il-kategorija tal-vettura u għal kull Stat Membru ta' registrazzjoni	14
5.6.	Tipi ta' nuqqasijiet irrappurtati mill-Istati Membri.....	15
6.	TIPI TA' PENALI.....	16
7.	KONKLUŻJONIJIET FIL-QOSOR	17
7.1	Spezzjonijiet	17
7.2	Projbizzjonijiet	17
7.3	Nuqqasijiet.....	18

1. INTRODUZZJONI

Fl-interess tas-sikurezza fit-toroq, tal-harsien tal-ambjent u tal-kompetizzjoni ġusta, il-leġislazzjoni Ewropea tipprevedi sensiela ta' miżuri biex tiżgura li l-vetturi kummerċjali li jiċċirkolaw fit-toroq Ewropej ikunu f'kundizzjoni teknika xierqa. Dawn jinkludu:

- ir-regoli tal-ammissjoni għall-okkupazzjoni, li jirrikjedu li l-operaturi tat-trasport ikollhom kapaċità finanzjarja suffiċjenti biex tiġi żgurata l-manutenzjoni xierqa tal-vetturi (ir-Regolament (KE) Nru 1072/2009¹);
- it-testijiet perjodiċi tal-kondizzjoni tal-vetturi għat-triq, li jridu jitwettqu fl-Istati Membri għal vetturi rreġistrati fit-territorju tagħhom, bi frekwenza minima stabbilita fil-livell Ewropew (id-Direttiva 2009/40/KE²);
- l-ispezzjonijiet tekniċi mal-ġenb tat-triq — is-suġġett ta' dan ir-rapport — li jiżguraw li l-vetturi kummerċjali jintużaw biss jekk issirilhom manutenzjoni biex jiġi żgurat livell għoli ta' affidabbiltà stradali teknika (id-Direttiva 2000/30/KE³).

Skont id-Direttiva 2000/30/KE, il-vetturi kummerċjali li jiċċirkolaw fl-Istati Membri huma soġġetti għal spezzjonijiet tekniċi mal-ġenb tat-triq, jiġifieri kontrolli tal-affidabbiltà stradali, li għandhom l-għan li jtejb u s-sikurezza fit-toroq u jharsu l-ambjent. L-Artikolu 6 jistipula li, kull sentejn, l-Istati Membri jenhtieg li jipprovdu lill-Kummissjoni bid-*data* miġbura għas-sentejn ta' qabel li tirrigwarda:

- l-għadd ta' vetturi kummerċjali kkontrollati, miġbura f'seba' kategoriji ta' vetturi u mqassma ukoll skont il-pajjiż ta' reġistrazzjoni;
- l-elementi kkontrollati skont id-Direttiva; u
- n-nuqqasijiet misjuba.

Wara li tkun ingabret din id-*data*, id-Direttiva 2000/30/KE tirrikjedi wkoll li l-Kummissjoni tippreżenta rapport lill-Kunsill dwar l-applikazzjoni tad-Direttiva, ibbażat fuq id-*data* riċevuta mill-Istati Membri, flimkien ma' sommarju tar-riżultati miksuba. Dan tal-aħħar huwa s-suġġett ta' dan ir-rapport. Id-Direttiva 2000/30/KE tirrikjedi wkoll li l-Kummissjoni tghaddi lill-Parlament Ewropew l-informazzjoni riċevuta mill-Istati Membri skont l-Artikolu 6 tagħha.

Id-Direttiva 2000/30/KE telenka disa' oqsma differenti fl-ambitu ta' spezzjoni teknika mal-ġenb tat-triq. Aktar dettalji huma inkluzi fit-Taqsima 4 ta' hawn taht. Waqt spezzjoni, jekk johroġ biċ-ċar li vettura kummerċjali tippreżenta riskju serju għall-okkupanti tagħha jew għal utenti oħrajn tat-triq, l-użu ta' dik il-vettura jista' jiġi pprojbit sakemm jiġi rettifikat kwalunkwe nuqqas perikoluż misjub. Barra minn hekk, wara li titwettaq spezzjoni ta' vettura, kull nuqqas identifikat irid jiġi ddokumentat f'rapport ta' spezzjoni mogħti lis-sewwieq.

Fl-2014 il-Parlament Ewropew u l-Kunsill irrevedew ir-regoli u l-proċeduri għall-ispezzjonijiet tekniċi mal-ġenb tat-triq tal-vetturi kummerċjali. Fit-3 ta' April 2014, ġiet

¹ Ir-Regolament (KE) Nru 1072/2009 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' Ottubru 2009 dwar regoli komuni għall-aċċess għas-suq internazzjonali tat-trasport bit-triq tal-merkanzija (tfassil mill-gdid), GU L 300, 14.11.2009, p. 72.

² Id-Direttiva 2009/40/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-6 ta' Mejju 2009 dwar testijiet tal-kondizzjoni ta' vetturi u tal-karrijiet tagħhom għat-triq (Tfassil mill-gdid), GU L 141, 6.6.2009, p. 12.

³ Id-Direttiva 2000/30/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-6 ta' Ġunju 2000 dwar l-ispezzjoni teknika tal-ġenb tat-triq biex jiġi stabbilit jekk il-vetturi kummerċjali li jiċċirkolaw fil-Komunità humiex tajba għat-triq, GU L 203, 10.8.2000, p. 1.

adottata d-Direttiva 2014/47/UE⁴ (minn hawn 'il quddiem imsejha d-“Direttiva 2014/47/UE”). Din giet applikata mill-20 ta' Mejju 2018. Id-Direttiva 2014/47/UE introduċiet, fost l-oħrajn, żewġ tipi ta' spezzjonijiet, jiġifieri l-ispezzjonijiet inizjali u spezzjonijiet aktar dettaljati⁵, u li l-għadd totali ta' spezzjonijiet inizjali mal-ġenb tat-triq fl-UE għal sena kalendarja jkollu jikkorrispondi għal mill-inqas 5 % tal-għadd totali ta' dawn il-vetturi rreġistrati fl-Istati Membri. Sabiex tintlaħaq din il-mira, kull Stat Membru għandu jagħmel sforz biex iwettaq għadd xieraq ta' spezzjonijiet mal-ġenb tat-triq li jkunu proporzjonati mal-għadd totali ta' tali vetturi rreġistrati fit-territorju tiegħu. L-ewwel obbligu ta' rapportar meta din il-mira tiġi skrutinizzata se jkun il-31 ta' Marzu 2021 għas-snin 2019-2020 rispettivament.

2. ID-DIRETTIVA 2000/30/KE

Skont id-Direttiva 2009/40/KE dwar testijiet tal-kondizzjoni ta' vetturi u tal-karrijiet tagħhom għat-triq, il-vetturi li jintużaw għal finijiet kummerċjali jridu jiġu ttestjati kull sena. Madankollu, peress li t-test annwali jitqies bħala mhux suffiċjenti biex jiġi ggarantit li dawn il-vetturi jibqgħu f'kundizzjoni tajba għat-triq bejn testijiet tal-affidabbiltà stradali suċċessivi, hija meħtieġa miżura ta' sikurezza fit-toroq biex jitwettqu wkoll l-ispezzjonijiet tekniċi mal-ġenb tat-triq bħala miżura ta' infurzar.

Spezzjoni teknika mal-ġenb tat-triq tfisser eżaminazzjoni għal għarrieda fuq vettura kummerċjali li tiċċirkola fit-territorju ta' Stat Membru. L-ispezzjoni titwettaq prinċipalment fuq awtostradi pubbliċi jew mill-awtoritajiet jew inkella minn entità oħra li tagixxi taħt is-supervizjoni tagħhom.

L-ispezzjonijiet tekniċi mal-ġenb tat-triq kollha jridu jitwettqu mingħajr diskriminazzjoni abbażi tan-nazzjonalità tas-sewwieq jew tal-pajjiż fejn hija rreġistrata jew fejn tkun bdiet topera l-vettura kummerċjali. L-attivitajiet ta' spezzjoni jridu jitwettqu wkoll b'tali mod li jnaqqsu l-ispejjeż u d-dewmien għas-sewwieqa u għall-operaturi.

Jenhtieg li jiġi adottat approċċ immirat għall-għażla tal-vetturi kummerċjali soġġetti għall-ispezzjonijiet tekniċi mal-ġenb tat-triq, billi tingħata importanza partikolari lill-identifikazzjoni ta' vetturi li aktarx ikunu l-aktar li jeħtieġu l-manutenzjoni⁶.

Is-soltu l-ispezzjonijiet mal-ġenb tat-triq isiru b'approċċ li jsir f'passi. L-ewwel issir valutazzjoni viżiva tal-kundizzjoni ta' manutenzjoni li fiha tinsab il-vettura meta din tkun wieqfa, flimkien ma' verifika ta' kwalunkwe dokumentazzjoni relatata ma' spezzjoni reċenti mal-ġenb tat-triq (jekk applikabbli) u dwar it-test tal-kondizzjoni tal-vettura għat-triq. Tista' ssir ukoll spezzjoni dettaljata fuq il-post jew f'ċentru tat-testijiet fil-vicinanza, għal irregolaritajiet abbażi tal-lista ta' elementi tad-Direttiva 2000/30/KE. F'każ ta' spezzjoni dettaljata, l-eżitu jrid jiġi ddokumentat f'rapport ta' spezzjoni mal-ġenb tat-triq li jsegwi l-mudell stabbilit fid-Direttiva. Din l-informazzjoni ttiprovdi l-bażi għall-informazzjoni li l-Istati Membri huma meħtieġa jikkomunikaw lill-Kummissjoni Ewropea.

⁴ Id-Direttiva 2014/47/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-3 ta' April 2014 dwar l-ispezzjonijiet tekniċi waqt it-traġitt tal-affidabilità stradali ta' vetturi kummerċjali li jiċċirkolaw fl-Unjoni, ĠU L 127, 29.4.2014, p. 134.

⁵ L-ispezzjonijiet inizjali jinkludu verifika tad-dokumentazzjoni u valutazzjoni viżiva tal-kundizzjoni teknika tal-vettura; filwaqt li jridu jitwettqu spezzjonijiet aktar dettaljati (li jekk ikun meħtieġ isegwu minn spezzjoni inizjali) permezz ta' unità ta' spezzjoni mobbli, faċilità magħżula għall-ispezzjonijiet mal-ġenb tat-triq jew f'ċentru tat-testijiet.

⁶ Mill-20 ta' Mejju 2019, id-Direttiva 2014/47/UE introduċiet sistema obbligatorja ta' klassifikazzjoni tar-riskju fl-Istati Membri kollha. Prestazzjoni batuta f'kontrolli mal-ġenb tat-triq b'raba mal-għadd u mas-severità tan-nuqqasijiet identifikati kemm waqt l-ispezzjonijiet tal-affidabilità stradali kif ukoll tas-sigurtà tat-tagħbija twassal biex l-operaturi jirċievu klassifikazzjoni tar-riskju oghla. L-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri mbagħad jużaw din l-informazzjoni biex jivverifikaw aktar ta' spiss l-operaturi bi klassifikazzjoni ta' riskju għoli.

L-użu ta' vettura kummerċjali li jkollha nuqqasijiet perikolużi li jistgħu jkunu ta' riskju serju għas-sikurezza fit-toroq jista' jiġi sospiż sakemm dawn in-nuqqasijiet jiġu rettifikati. Barra minn hekk, vetturi barranin b'nuqqasijiet serji jridu jiġu nnotifikati lill-Istat Membru ta' reġistrazzjoni biex jingħata segwitu xieraq.

Id-Direttiva 2000/30/KE, kif emendata⁷ – li kienet tapplika sad-19 ta' Mejju 2018 – stabbiliet għadd ta' kundizzjonijiet għall-ispezzjonijiet tekniċi mal-ġenb tat-triq ta' vetturi kummerċjali li jiċċirkolaw fl-UE. Id-Direttiva 2010/47/UE emendat il-kategoriji tal-vetturi u l-lista tal-elementi ta' spezzjoni fl-Anness I mill-1 ta' Jannar 2012.

Qabel l-emenda, il-vetturi fir-rapport tal-ispezzjoni mal-ġenb tat-triq (l-Anness I) ġew definiti skont il-klassijiet, eż. trakk b'diversi karrijiet (road train) li kien ifisser kwalunkwe vettura bil-mutur għall-ġarr ta' merkanzija b'massa massima li taqbeż it-3,5 tonnelli (il-kategoriji N2 u N3) akkoppjata ma' trejler (il-kategoriji O3 u O4). Fl-istess hin, il-vetturi tal-kategorija N2 kellhom jiġu indikati taħt "vettura kummerċjali hafifa", il-vetturi tal-kategorija N3 taħt "trakk", filwaqt li l-vetturi tal-kategoriji O3 u O4 kellhom jiġu indikati taħt "trejler" u "semitrejler".

Madankollu, waħda mill-emendi introdotti bid-Direttiva 2010/47/UE introduċiet mod differenti ta' raggruppament tal-vetturi, billi d-deżinjazzjoni tal-kategorija tagħhom tintuża skont il-leġiżlazzjoni dwar l-approvazzjoni tat-tip. B'riżultat ta' dan, vettura li setgħet ġiet indikata fi klassijiet differenti issa tista' tiġi indikata biss f'kategorija waħda ta' vetturi. Barra minn hekk, il-vettura tal-irmonk u t-trejler iridu jiġu indikati separatament. Meta jitqies li l-vettura tal-irmonk u t-trejler jistgħu jiġu rreġistrati fi Stati Membri differenti, dawn il-klassifikazzjonijiet reveduti jipprovdu informazzjoni aktar preċiża, filwaqt li jtejbju wkoll is-sitwazzjoni għall-Istati Membri f'sitwazzjonijiet fejn ikun meħtieġ li Stat Membru iehor jiġi nnotifikat jekk jinstabu nuqqasijiet serji f'vettura rreġistrata f'dak l-Istat Membru.

3. DATA KKOMUNIKATA MILL-ISTATI MEMBRI

Dan huwa s-seba' rapport dwar kif id-Direttiva 2000/30/KE ġiet applikata fl-Istati Membri u jkopri s-snin kalendarji 2017-2018. Ta' min jinnota li d-Direttiva 2000/30/KE thassret bid-Direttiva 2014/47/UE fl-20 ta' Mejju 2018, madankollu l-ewwel rapport ibbażat fuq id-Direttiva 2014/47/UE se jkopri biss is-snin 2019-2020. Dan ifisser li fin-nuqqas ta' miżuri tranżizzjonali stabbiliti bid-Direttiva 2014/47/UE, l-Istati Membri ġew imhegga jipprezentaw ir-rapport tagħhom skont ir-rekwiziti tad-Direttiva 2000/30/KE anki għall-perjodu bejn l-20 ta' Mejju 2018 u l-31 ta' Diċembru 2018, sabiex jiksbu l-oġettivi tad-Direttiva 2000/30/KE u tad-Direttiva 2014/47/UE, li ma nbidlux, għalkemm l-ispezzjonijiet imwettqa u d-data li għabru kienu diġà bbażati fuq id-Direttiva 2014/47/UE. Dan il-vojt ġuridiku kkawża problemi prattiċi sinifikanti għall-Istati Membri u f'xi każijiet irriżulta f'rapporti żbaljati u jenħtieġ li l-konkluzjonijiet jinħarġu b'kawtela. Id-data ta' skadenza biex l-Istati Membri jipprezentaw id-data tagħhom lill-Kummissjoni għal dan il-perjodu ta' rapportar kienet il-31 ta' Marzu 2019.

Sabiex jiġi ffaċilitat l-obbligu ta' rapportar, u skont il-prattika preċedenti, il-Kummissjoni baġtet ittra ta' informazzjoni lill-Istati Membri f'nofs Frar 2019. Meħmuż ma' dik l-ittra kien hemm mudell (żviluppat flimkien mill-esperti tal-Kummissjoni u tal-Istati Membri), u l-Istati Membri ġew imhegga jużawh biex jaħdmu r-ritorni tagħhom elettronikament, jiġifieri biex

⁷

Id-Direttiva tal-Kummissjoni 2010/47/UE tal-5 ta' Lulju 2010 li tadatta għall-progress tekniku d-Direttiva 2000/30/KE, ĠU L 173, 8.7.2010, p. 33.

jissimplifikaw il-kompitu tal-ipproċessar tad-*data* ladarba l-informazzjoni kollha tkun giet riċevuta. Imbagħad, f'Marzu 2019, inharget komunikazzjoni ta' tfakkira li tinforma lill-Istati Membri li d-*data* ta' skadenza biex jipprezentaw il-prospetti tagħhom kienet qiegħda toqrob malajr. It-tielet tfakkira ntbagħtet f'Mejju 2019 lil dawk l-Istati Membri li ma kinux ipprezentaw ir-rapporti tagħhom sal-iskadenza. Imbagħad kien hemm skambji speċifiċi ulterjuri bejn il-Kummissjoni u Stati Membri partikolari. L-Istati Membri kollha użaw il-mudell imħejji minn qabel biex jipprezentaw id-*data* tagħhom b'mod elettroniku, u dan kien apprezzat peress li ssimplifika l-kompitu ta' kollazzjoni tad-*data*.

Madankollu, mhux l-Istati Membri kollha rrispettaw id-*data* ta' skadenza biex jipprezentaw id-*data* tagħhom. L-Estonja, il-Greċja, Ċipru, il-Latvja, il-Litwanja, in-Netherlands, l-Awstrija, il-Polonja, il-Portugall u l-Iżvezja kkomunikaw id-*data* fil-hin qabel l-iskadenza tal-31 ta' Marzu 2019. Xi Stati Membri oħra kienu marginalment tard (jigifieri l-Bulgarija, id-Danimarka, il-Ġermanja, l-Irlanda, il-Lussemburgu, is-Slovenja u r-Renju Unit), filwaqt li oħrajn (jigifieri Malta, l-Ungerija, Franza, Spanja u l-Finlandja) ma pprezentawx id-*data* tagħhom qabel Settembru 2019. Matul dan il-perjodu, ma nbdiet l-ebda proċedura ta' ksur kontra l-Istati Membri talli ma kkomunikawx id-*data* lill-Kummissjoni.

Sbatax-il Stat Membru, jigifieri l-Awstrija, il-Bulgarija, ir-Repubblika Ċeka, id-Danimarka, l-Estonja, il-Finlandja, il-Ġermanja, l-Ungerija, l-Irlanda, il-Latvja, il-Litwanja, il-Lussemburgu, in-Netherlands, il-Polonja, ir-Rumanija, is-Slovenja u l-Iżvezja pprezentaw ukoll *data* dwar vetturi rreġistrati barra mill-UE li gew ikklassifikati skont il-pajjiż ta' reġistrazzjoni. Il-Belġju, l-Italja u r-Renju Unit ipprovdew il-kontrolli totali tal-vetturi rreġistrati barra mill-UE mingħajr ma speċifikaw liema għal liema Stati Membri qed jirreferu. Is-Slovakkja ma kkomunikatx statistika dettaljata għall-vetturi mhux tal-UE f'format li seta' jintuża, u għalhekk id-*data* kellha tigi injorata.

Franza, Spanja u l-Greċja ma kkomunikaw l-ebda informazzjoni dwar il-pajjiżi terzi u l-Kroazja; madankollu, il-Greċja kkonfermat li ma spezzjonat l-ebda vettura minn dawn iż-żoni ġeografici. Ċipru ma pprova l-ebda informazzjoni dwar Stati Membri oħra li tikkonferma li ma sar l-ebda kontroll għajr fuq il-vetturi rreġistrati fit-territorju tiegħu. Lanqas Malta ma pprovdiet *data* minn pajjiżi terzi u dan jikkonferma li ma sar l-ebda kontroll ta' dan it-tip. Barra minn hekk, Malta u l-Awstrija pprovdew ukoll informazzjoni għall-kategoriji T5, li huwa obbligu fil-qafas tad-Direttiva 2014/47/UE.

Fl-aħħar nett, tnax-il Stat Membru, jigifieri l-Awstrija, il-Bulgarija, ir-Repubblika Ċeka, id-Danimarka, Franza, Malta, in-Netherlands, il-Portugall, ir-Rumanija, is-Slovenja, is-Slovakkja u r-Renju Unit, ipprovdew informazzjoni addizzjonali b'rabta mal-kodiċijiet tan-nuqqasijiet fl-elementi spezzjonati (eż. (1) tagħmir tal-ibbrejkjar; 1.1.8. akkoppjamenti għall-brejkijiet tat-trejlers). Dawn id-dettalji gew introdotti bid-Direttiva 2010/47/UE li emendat l-Anness I tad-Direttiva 2000/30/KE mill-1 ta' Jannar 2012, madankollu mhuwiex obligatorju li dan is-saff addizzjonali ta' dettall jiġi pprovdut.

Wara l-ewwel analiżi tar-rapporti nazzjonali, il-Kummissjoni kkuntattjat lil diversi Stati Membri biex tifhem ir-raġunijiet potenzjali ta' xi riżultati jew bidliet impressjonanti meta mqabbla mal-perjodu preċedenti. Skont l-ispejgazzjonijiet mogħtija mill-Istati Membri, hemm għadd ta' ċirkostanzi li kellhom effett negattiv fuq l-ammont u l-kwalità tal-ispezzjonijiet tekniċi mal-ġenb tat-triq. Dawn iċ-ċirkostanzi, fost l-oħrajn, kienu l-ġbir tad-*data* abbażi tad-Direttiva 2014/47/UE, ir-riorganizzazzjoni jew id-deċentralizzazzjoni tal-kompetenzi u restrizzjonijiet finanzjarji li wasslu għal nuqqasijiet ta' persunal, ammont limitat ta' spezzjonijiet u aċċess limitat għat-tagħmir. L-iskambji mal-Istati Membri wrew ukoll li hemm

differenzi sinifikanti fil-fehim u fit-twettiq tal-gbir tad-*data* u fir-rapportar, li jistgħu jikkontribwixxu wkoll għad-differenzi. Mill-20 ta' Mejju 2018, dawn id-differenzi jaf jonqsu meta jitqies li d-Direttiva 2014/47/UE introduċiet aktar armonizzazzjoni fil-metodi tat-testijiet, fil-valutazzjoni tan-nuqqasijiet, fl-użu tat-tagħmir tat-testijiet u fir-rekwiżiti tar-rapportar. L-ewwel rapport ibbażat fuq id-Direttiva 2014/47/UE se jkopri l-perjodu 2019-2020 u l-Istati Membri se jkollhom jipprezentaw ir-rapporti nazzjonali tagħhom sal-31 ta' Marzu 2021.

4. KONTENUT TAL-ISPEZZJONI

Bhala minimu, id-*data* relatata mal-oqsma ta' spezzjoni deskritti fil-punt 10 tal-mudell tar-rapport inkluż fl-Anness I tad-Direttiva 2000/30/KE trid tintbagħat lill-Kummissjoni. Dawn l-oqsma huma:

- l-identifikazzjoni;
- it-tagħmir tal-ibbrejtkjar;
- l-istering;
- il-vizibbiltà;
- it-tagħmir tat-tidwil u s-sistema tal-elettriku;
- il-fusijiet, ir-roti, it-tajers, is-sospensjoni;
- ix-xaži u l-aċċessorji tax-xaži;
- tagħmir ieħor, inkluż it-takografu u r-regolatur tal-veloċità eċċessiva;
- fastidji, inklużi l-emissjonijiet u t-tixrid tal-fjuwil u/jew taż-żejt.

Sabiex jiffaċilita r-registrazzjoni tan-nuqqasijiet identifikati mill-ispetturi f'dawn l-oqsma, ir-rapport tal-ispezzjoni jenħtieġ li jinkludi lista shiha ta' elementi tal-ispezzjoni fuq in-naħa ta' wara tiegħu. L-ispetturi jridu jimmarkaw fuq ir-rapport (permezz ta' kodiċijiet predefiniti) kwalunkwe qasam fejn ikunu identifikaw xi nuqqasijiet u jagħtu kopja ta' dan ir-rapport lis-sewwieq tal-vettura ladarba jkunu temmew l-ispezzjoni tagħhom.

Jekk l-ispettur iqis li kwalunkwe nuqqas identifikat jista' jirrappreżenta riskju għas-sigurtà b'tali mod li, b'mod partikolari fir-rigward tal-brejkijiet, ikunu għustifikati aktar kontrolli, l-ispettur jista' jordna li l-vettura tittiehed f'faċilità magħzula għall-kontroll tekniku ta' vettura biex tiġi eżaminata b'mod aktar dettaljat.

Barra minn hekk, jekk matul l-ispezzjoni johroġ biċ-ċar li vettura kummerċjali tippreżenta riskju serju għall-okkupanti tagħha jew għal utenti oħra tat-triq, l-użu ta' dik il-vettura jista' jiġi pprojbit sakemm kwalunkwe nuqqas perikoluż identifikat jiġi rettifikat.

5. DATA STATISTIKA

5.1. Volumi ta' spezzjonijiet

Meta mqabbel mal-perjodu ta' rapportar 2015-2016, ġew spezzjonati **1 048 863 vettura inqas** milli fl-2017-2018, li jfisser **tnaqqis ta' 20,9 %**.

Ta' min jinnota li fil-perjodu tal-2015-2016 diġà kienu saru **534 473 kontroll inqas** meta mqabbel mal-2013-2014. Filwaqt li fl-2011-2012 ġew spezzjonati **6 016 947 vettura**, fl-2017-2018 ġew spezzjonati **3 980 900** biss, **li jfisser li l-ghadd ta' kontrolli li saru naqas b'1/3 mill-2011 sal-2018**. Kieku t-tnaqqis fl-ammont ta' kontrolli kien akkumpanjat minn rati oghla ta' projbizzjonijiet li jindikaw titjib fis-sistema ta' mmirar, it-tnaqqis tal-kontroll ma kienx ikun allarmanti, iżda kif juru ċ-ċifri, dan mhuwiex neċessarjament il-każ.

Tabella 1: Volumi ta' Spezzjonijiet – Tqabbil bejn l-2015-16 u l-2017-18

Stat Membru (SM) ta' Rapportar	Vetturi Spezzjonati fil-Perjodu 2015-2016	Vetturi Spezzjonati fil-Perjodu 2017-2018	Differenza bejn il-Perjodi 2015-2016 u 2017-2018	% tad-Differenza bejn il-Perjodi 2015-2016 u 2017-2018
L-Awstrija	42 438	39 754	-2 684	-6,3 %
Il-Belġju	9 693	11 282	1 589	16,4 %
Il-Bulgarija	250 516	153 748	-96 768	-38,6 %
Il-Kroazja	39 204	22 169	-17 035	-43,5 %
Ċipru	6 214	5 984	-230	-3,7 %
Ir-Repubblika Ċeka	88 389	96 261	7 872	8,9 %
Id-Danimarka	3 753	5 054	1 301	34,7 %
L-Estonja	2 768	2 281	-487	-17,6 %
Il-Finlandja	8 390	12 060	3 670	43,7 %
Franza	996 892	612 476	-384 416	-38,6 %
Il-Ġermanja	1 620 465	1 247 506	-372 959	-23,0 %
Il-Greċja	5 395	360	-5 035	-93,3 %
L-Ungerija	195 905	202 323	6 418	3,3 %
L-Irlanda	29 840	27 501	-2 339	-4,5 %
L-Italja	5 514	5 446	-68	-1,2 %
Il-Latvja	8 652	8 804	152	1,8 %
Il-Litwanja	70 586	50 238	-20 348	-28,8 %
Il-Lussemburgu	398	2 107	1 709	429,4 %
Malta	6 943	6 305	3 172	-9,2 %
In-Netherlands	6 709	10 989	1 004	63,8 %
Il-Polonja	627 384	758 414	131 030	20,9 %
Il-Portugall	1 522	962	-560	-36,8 %
Ir-Rumanija	13 144	19 535	6 391	48,6 %
Is-Slovakkja	18 760	23 582	4 822	25,7 %
Is-Slovenja	4 945	5 402	457	9,2 %

Spanja	654 392	345 620	-308 772	-47,2 %
L-Iżvezja	45 417	44 711	-706	-1,6 %
Ir-Renju Unit	265 535	260 026	-5 509	-2,1 %
Totali	5 029 763	3 980 900	-1 048 863	-20,9 %

Sittax-il Stat Membru wettqu inqas spezzjonijiet matul il-perjodu 2017-2018 meta mqabbel mal-perjodu 2015-2016.

It-tnaqqis perċentwali varja minn 1,2 % fil-każ tal-Italja għal tnaqqis ta' 93,3 % fil-każ tal-Greċja. Stati Membri oħra li rreġistraw tnaqqis sinifikanti kienu l-Spanja (47,2 %), il-Kroazja (43,5 %), il-Bulgarija (38,6 %), Franza (38,6 %) u l-Portugall (36,8 %). F'termini ta' raġunijiet għat-tnaqqis, minbarra l-Iżvezja li ċċarat li applikat approċċ ibbażat fuq ir-riskji skont id-Direttiva 2014/47/UE, l-Istati Membri spjegaw li dan huwa r-riżultat ikkombinat ta' riżorsi mnaqqsa, ta' riorganizzazzjoni, ta' bidliet fil-leġislazzjoni nazzjonali u tal-applikazzjoni tar-regoli.

Min-naħa l-oħra, tnax-il Stat Membru rreġistraw żidiet fl-għadd ta' spezzjonijiet imwettqa matul il-perjodu 2017-2018. Iż-żidiet perċentwali varjaw minn 1,8 % fil-każ tal-Latvja għal 48,6 % fil-każ tar-Rumanija, 63,8 % fil-każ tan-Netherlands u 429,4 % fil-każ tal-Lussemburgu.

5.2. Oriġini tal-vetturi spezzjonati

It-Tabella 2 ta' hawn taht tagħti harsa ġenerali lejn l-orijini tal-vetturi kkontrollati mill-Istati Membri. Kif issemma qabel, Ċipru biss ma ppreżenta l-ebda *data* b'rabta mal-kontrolli fuq vetturi rreġistrati barra l-pajjiż, jiġifieri rreġistrati jew fi Stat Membru ieħor jew barra mill-UE. Sebgha u għoxrin Stat Membru rrapportaw *data* dwar kontrolli mwettqa fuq vetturi rreġistrati fi Stat Membru ieħor, u minn dawn għoxrin Stat Membru wettqu wkoll kontrolli fuq vetturi li kienu qed jiċċirkolaw fit-territorji tagħhom u li kienu rreġistrati barra mill-UE.

Xi punti ewlenin li jridu jiġu nnutati mid-*data* murija fit-Tabella 2 huma li 57,7 % tal-ispezzjonijiet imwettqa matul il-perjodu 2017-2018 saru fuq vetturi rreġistrati fl-Istat Membru fejn saret l-ispezzjoni, 34,1 % saru fuq vetturi rreġistrati fi Stat Membru ieħor u 8,2 % biss saru fuq vetturi rreġistrati barra mill-UE.

14,4 % biss tal-ispezzjonijiet li saru fil-Lussemburgu saru fuq vetturi rreġistrati hemmhekk filwaqt li 80,1 % tal-ispezzjonijiet kienu jikkonċernaw vetturi fi Stat Membru ieħor. Min-naħa l-oħra, 49,4 % u 63,4 % tal-vetturi spezzjonati mill-awtoritajiet Pollakki u Bulgari rispettivament kienu rreġistrati f'dawn l-Istati Membri, filwaqt li wettqu perċentwal akbar ta' spezzjonijiet fuq vetturi rreġistrati barra l-UE meta mqabbel mal-kontrolli minn Stati Membri oħra. Ir-raġunament wara din l-istatistika preżumibbilment għandu x'jaqşam mal-pożizzjonijiet ġeografiċi ta' dawn l-Istati Membri b'haġna traffiku ta' tranżitu.

Tabella 2: Oriġini tal-vetturi kkontrollati

Stat Membru (SM) ta' Rapportar	Irreġistrati fl-iSM	Irreġistrati fi SM iehor	Irreġistrati barra mill-UE	Total	Vetturi tal-iSM (%)
L-Awstrija	16 667	21 399	1 688	39 754	41,9 %
Il-Belġju	3 825	7 118	339	11 282	33,9 %
Il-Bulgarija	97 469	14 782	41 497	153 748	63,4 %
Il-Kroazja	18 418	3 751	0	22 169	83,1 %
Ċipru	5 984	0	0	5 984	100,0 %
Ir-Repubblika Ċeka	54 001	39 397	2 863	96 261	56,1 %
Id-Danimarka	4 199	806	49	5 054	83,1 %
L-Estonja	1 858	152	271	2 281	81,5 %
Il-Finlandja	7 408	2 102	2 550	12 060	61,4 %
Franza	220 388	392 088	0	612 476	36,0 %
Il-Ġermanja	735 289	475 644	36 573	1 247 506	58,9 %
Il-Greċja	204	156	0	360	56,7 %
L-Ungerija	148 164	51 517	2 642	202 323	73,2 %
L-Irlanda	24 539	2 953	9	27 501	89,2 %
L-Italja	4 480	954	12	5 446	82,3 %
Il-Latvja	5 491	2 908	405	8 804	62,4 %
Il-Litwanja	35 081	9 137	6 020	50 238	69,8 %
Il-Lussemburgu	303	1 726	78	2 107	14,4 %
Malta	6 277	28	0	6 305	99,6 %
In-Netherlands	7 816	2 993	180	10 989	71,1 %
Il-Polonja	374 840	158 367	225 207	758 414	49,4 %
Il-Portugall	935	27	0	962	97,2 %
Ir-Rumanija	18 686	513	336	19 535	95,7 %
Is-Slovakkja	14 923	8 659	0	23 582	63,3 %
Is-Slovenja	4 271	1 028	103	5 402	79,1 %
Spanja	316 637	28 983	0	345 620	91,6 %
L-Iżvezja	37 658	6 727	326	44 711	84,2 %
Ir-Renju Unit	131 402	122 409	6 215	260 026	50,5 %
Totali	2 297 213	1 356 324	327 363	3 980 900	57,7 %
L-Iżvizzera	85 873	91 914	3 935	181 722	47,3 %
Totali	2 383 086	1 448 238	331 298	4 162 622	57,2 %

5.3. Volumi ta' projbizzjonijiet

Meta mqabbel mal-2015-2016, ġew spezzjonati **99 617-il vettura inqas** milli fil-perjodu ta' rapportar 2017-2018, li jfisser **tnaqqis ta' 24,7 %**. It-Tabella 3 ta' hawn taht tipprovdi analizi għal kull Stat Membru. Meta jitqies li fl-istess hin l-ghadd ta' vetturi kkontrollati naqas ukoll b'20,9 % meta mqabbel mal-2015-2016, dan jista' jindika li ma kien hemm l-ebda titjib biex jinstab metodu ta' mmirar aħjar.

Tabella 3: Projbizzjonijiet – Tqabbil bejn l-2015-16 u l-2017-18

Stat Membru (SM) ta' Rapportar	Vetturi Pprojbiti fil-Perjodu 2015-2016	Vetturi Pprojbiti fil-Perjodu 2017-2018	Differenza bejn il-Perjodi 2015-2016 u 2017-2018	% tad-Differenza bejn il-Perjodi 2015-2016 u 2017-2018
L-Awstrija	24 194	25 180	986	4,1 %
Il-Belġju	691	1 015	324	46,9 %
Il-Bulgarija	1 646	1 720	74	4,5 %
Il-Kroazja	2 548	1 675	-873	-34,3 %
Ċipru	1 232	1 012	-220	-17,9 %
Ir-Repubblika Ċeka	375	7 620	7 245	1 932,0 %
Id-Danimarka	1 192	1 292	100	8,4 %
L-Estonja	2 636	2 067	-569	-21,6 %
Il-Finlandja	163	5 384	5 221	3 203,1 %
Franza	103 720	49 592	-54 128	-52,2 %
Il-Ġermanja	26 768	26 912	-469	-1,7 %
Il-Greċja	71	12	-59	-83,1 %
L-Ungerija	8 388	8 830	442	5,3 %
L-Irlanda	1 909	1 420	930	189,8 %
L-Italja	2 923	2 864	-59	-2,0 %
Il-Latvja	61	833	772	1 265,6 %
Il-Litwanja	311	1 371	1 060	340,8 %
Il-Lussemburgu	12	34	22	183,3 %
Malta	3 674	3 172	-502	-13,7 %
In-Netherlands	172	1 004	832	483,7 %
Il-Polonja	38 374	34 017	-4 357	-11,4 %
Il-Portugall	776	8	-768	-99,0 %
Ir-Rumanija	3 825	1 804	-2 021	-52,8 %
Is-Slovakkja	5 955	4 575	-1 380	-23,2 %
Is-Slovenja	109	154	45	41,3 %
Spanja	57 239	60 546	3 307	5,8 %
L-Iżvezja	42 087	1 827	-40 260	-95,7 %
Ir-Renju Unit	72 886	58 380	-14 506	-19,9 %
Totali	403 937	304 320	-99 617	-24,7 %

Erbatax-il Stat Membru rreġistraw zieda fl-ghadd ta' projbizzjonijiet matul il-perjodu ta' rapportar 2017-18 meta mqabbel mal-perjodu ta' rapportar 2015-2016. Iż-żidiet perċentwali varjaw minn 4,1 % fil-każ tal-Awstrija għal madwar 3 203% fil-każ tal-Finlandja, probabbilment minhabba approċċ iktar ibbażat fuq ir-riskji. Stati Membri ohra li rreġistraw

żidiet notevoli kienu r-Repubblika Ċeka (1 932,0 %), il-Latvja (1 265,6 %), in-Netherlands (483,7 %) u l-Litwanja (340,8 %).

It-tqabbil ta' dawn iż-żidiet mal-bidla korrispondenti fil-volumi ta' spezzjonijiet għall-Istati Membri kkonċernati, bl-eċċezzjoni tal-Litwanja (li rreġistraw tnaqqis ta' 28,8 %), il-Finlandja, ir-Repubblika Ċeka, il-Latvja u n-Netherlands irreġistraw żidiet fil-volum ta' spezzjonijiet ta' 43,7 %, ta' 8,9 %, ta' 1,8 % u ta' 63,8 % rispettivament. Għalhekk, huwa evidenti mid-*data*, li l-Litwanja tal-anqas biddlet il-politika ta' spezzjoni tagħha għal approċċ ibbażat fuq ir-riskji li wassal għall-ħruġ ta' iktar projbizzjonijiet.

Min-naħa l-oħra, erbatax-il Stat Membru rreġistraw tnaqqis fl-għadd ta' projbizzjonijiet irreġistrati, b'firxa li tvarja minn 1,7 % fil-każ tal-Ġermanja għal tnaqqis ta' 99,0 % fil-każ tal-Portugall li kkomunika tmien projbizzjonijiet biss għall-perjodu ta' rapportar attwali meta mqabbel ma' 776 projbizzjoni matul il-perjodu ta' rapportar 2015-2016.

5.4. Oriġini tal-vetturi pprojbiti

It-Tabella 4 tiġbor fil-qosor id-*data* ppreżentata mill-Istati Membri u tindika li l-perċentwal ta' vetturi domestiċi pprojbiti jvarja minn inqas minn 0,9 % fil-Portugall, 1,1 % fil-Bulgarija, 1,3 % fil-Ġermanja u 2,3 % fis-Slovenja għal aktar minn 50,0 % fl-Awstrija, fl-Estonja, fl-Italja u f'Malta. Il-perċentwal ta' projbizzjonijiet fl-UE (eskluż l-Istat Membru ta' rapportar) ivarja minn 1,4 % fil-Lussemburgu u 1,8 % fil-Bulgarija, 2,1 % fil-Polonja għal aktar minn 50,0 % fl-Awstrija u fl-Estonja. Ta' min jinnotta li l-Estonja għandha rati ta' projbizzjoni ta' aktar minn 90,0 % għall-vetturi domestiċi, u r-raġuni hija l-metodoloġija tal-gbir tad-*data*, filwaqt li r-rata kumplessiva ta' projbizzjoni għall-vetturi domestiċi fl-Istati Membri kollha hija 8,1 %, zieda żgħira miċ-ċifra ta' 7,9 % tal-perjodu ta' rapportar 2015-2016.

Meta jitqiesu d-differenzi fir-rati ta' projbizzjonijiet għal vetturi domestiċi mqabbla daww irreġistrati fi Stat Membru ieħor, sitt Stati Membri, jiġifieri l-Awstrija, il-Belġju, Franza, il-Ġermanja, il-Lussemburgu u r-Renju Unit ipprezentaw *data* li tissuggerixxi li l-vetturi rreġistrati fi Stat Membru ieħor jissodisfaw standards oġġla tal-affidabbiltà stradali tal-vetturi minhabba li ġew irrapportati iktar projbizzjonijiet. L-Istati Membri li kellhom differenza ta' iktar minn 10 % fir-rata ta' projbizzjonijiet għall-vetturi domestiċi kienu d-Danimarka (13,7 %), l-Estonja (23,9 %), l-Italja (39,2 %), Malta (36,2 %) u Spanja (13,0 %). Min-naħa l-oħra, l-uniku Stat Membru li kellu differenza ta' madwar 10,0 % fir-rata ta' projbizzjonijiet għall-vetturi rreġistrati fi Stat Membru ieħor kien ir-Renju Unit (9,2 %).

Ir-rata medja ta' projbizzjoni għall-vetturi tal-UE (minbarra daww domestiċi) fit-28 Stat Membru hija 7,6 %, u għal din tirrappreżenta tnaqqis meta mqabbel maċ-ċifra ta' 9,0 % ikkwotata għall-perjodu ta' rapportar 2015-2016.

Ċipru ma għamel l-ebda spezzjoni ta' vetturi ta' Stati Membri oħra tal-UE, preżumibbilment minhabba l-pożizzjoni ġeografika tiegħu fl-Unjoni. Il-Portugall ukoll ma kkomunika l-ebda *data* għal vetturi mhux tal-UE u għalhekk ir-rata ta' projbizzjonijiet ta' 7,6 % jaf tkun differenzjata għaliex ma tinkludix *data* minn Stat Membru wieħed.

Tabella 4: Analizi tal-Projbizzjonijiet – Nazzjonali vs tal-UE

Projbizzjonijiet Nazzjonali	Projbizzjonijiet tal-UE (Minbarra l-Istat Membru ta' Rapportar)
-----------------------------	--

Stat Membru ta' Rapportar	Ghadd ta' Vetturi Nazzjonali Kkontrollati	Ghadd ta' Projbizzjonijiet ta' Vetturi Nazzjonali	Proporzjon ta' Projbizzjonijiet ta' Vetturi Nazzjonali (%)	Ghadd ta' Vetturi tal-UE Kkontrollati	Ghadd ta' Projbizzjonijiet ta' Vetturi tal-UE	Proporzjon ta' Projbizzjonijiet ta' Vetturi tal-UE (%)
L-Awstrija	16 667	10 297	61,8 %	21 399	13 627	63,7 %
Il-Belġju	3 825	444	11,6 %	7 118	542	7,6 %
Il-Bulgarija	97 469	1 111	1,1 %	14 782	263	1,8 %
Il-Kroazja	18 418	1 502	8,2 %	3 751	173	4,6 %
Ċipru	5 984	1 012	16,9 %	0	0	Mhux disponibbli
Ir-Repubblika Ċeka	54 001	5 126	9,5 %	39 397	2 362	6,0 %
Id-Danimarka	4 199	1 167	27,8 %	806	114	14,1 %
L-Estonja	1 858	1 715	92,3 %	152	104	68,4 %
Il-Finlandja	7 408	3 385	45,7 %	2 102	730	34,7 %
Franza	220 388	23 915	10,9 %	392 088	25 677	6,5 %
Il-Ġermanja	735 289	9 914	1,3 %	475 644	15 796	3,3 %
Il-Greċja	204	5	2,5 %	156	7	4,5 %
L-Ungerija	148 164	6 845	4,6 %	51 517	1 940	3,8 %
L-Irlanda	24 539	1 253	5,1 %	2 953	166	5,6 %
L-Italja	4 480	2 668	59,6 %	954	195	20,4 %
Il-Latvja	5 491	511	9,3 %	2 908	260	8,9 %
Il-Litwanja	35 081	988	2,8 %	9 137	290	3,2 %
Il-Lussemburgu	303	9	3,0 %	1 726	25	1,4 %
Malta	6 277	3 168	50,5 %	28	4	14,3 %
In-Netherlands	7 816	562	7,2 %	2 993	405	13,5 %
Il-Polonja	374 840	20 588	5,5 %	158 367	3 378	2,1 %
Il-Portugall	935	8	0,9 %	27	0	Mhux disponibbli
Ir-Rumanija	18 686	1 714	9,2 %	513	43	8,4 %
Is-Slovakkja	14 923	3 115	20,9 %	8 659	1 460	16,9 %
Is-Slovenja	4 271	98	2,3 %	1 028	49	4,8 %
Spanja	316 637	58 917	18,6 %	28 983	1 629	5,6 %
L-Iżvezja	37 658	1 622	4,3 %	6 727	190	2,8 %
Ir-Renju Unit	131 402	23 357	17,8 %	122 409	33 062	27,0 %
Totali	2 297 213	185 016	8,1 %	1 356 324	102 491	7,6 %
L-Iżvizzera	85 873	3 436	4,0 %	91 914	8 492	9,2 %
Totali	2 383 086	188 452	7,9 %	1 448 238	110 983	7,7 %

Kif issemma qabel, ghoxrin Stat Membru pprezentaw ukoll *data* b'rabta mal-ispezzjonijiet imwettqa fuq vetturi rreġistrati f'pajjizi barra mill-UE. Aktar dettalji huma inklużi fit-Tabella 5 ta' hawn taht. Ġew ikkontrollati 327 273 vettura mhux tal-UE u dan wassal għall-ħruġ ta' 16 813-il projbizzjoni, jiġifieri **proporzjon ta' projbizzjonijiet ta' 5,1 %**, li jitqabbel ma' rata ta' 8,1 % għall-vetturi domestiċi u ta' 7,6 % għall-vetturi tal-UE (minbarra

dawk domestiċi). Ir-rati ta' projbizzjonijiet għall-vetturi mhux tal-UE meta mqabbla mal-vetturi tal-UE żdiedu b'iktar minn 10,0 % fl-Awstrija (10,7%), fl-Estonja (23,1%) u fil-Finlandja (15,1 %) filwaqt li fl-Italja gie osservat tnaqqis ta' 12,1 %.

Id-*data* pprezentata mill-Istati Membri dwar l-għadd ta' spezzjonijiet li saru fuq il-vetturi rreġistrati f'pajjiżi mhux tal-UE għadha mhijiex biżżejjed biex twassal għal konklużjonijiet sinifikanti dwar il-kundizzjoni teknika tagħhom. Madankollu, disa' Stati Membri oħra pprovdew *data* għall-vetturi barra mill-UE meta mqabbla mal-perjodu ta' rapportar 2015-2016.

Tabella 5: Analizi tal-Projbizzjonijiet – Vetturi mhux tal-UE

Stat Membru ta' Rapportar	Projbizzjonijiet (Vetturi Rreġistrati Barra mill-UE)		
	Għadd ta' Vetturi Mhux tal-UE Kkontrollati	Għadd ta' Vetturi Mhux tal-UE Pprojbiti	Proporzjon ta' Projbizzjonijiet ta' Vetturi Mhux tal-UE (%)
L-Awstrija	1 688	1 256	74,4 %
Il-Belġju	339	29	8,6 %
Il-Bulgarija	41 497	346	0,8 %
Il-Kroazja	0	0	Mhux disponibbli
Ċipru	0	0	Mhux disponibbli
Ir-Repubblika Ċeka	2 863	132	4,6 %
Id-Danimarka	49	11	22,4 %
L-Estonja	271	248	91,5 %
Il-Finlandja	2 550	1 269	49,8 %
Franza	0	0	Mhux disponibbli
Il-Ġermanja	36 573	1 202	3,3 %
Il-Greċja	0	0	Mhux disponibbli
L-Ungerija	2 642	45	1,7 %
L-Irlanda	9	1	11,1 %
L-Italja	12	1	8,3 %
Il-Latvja	405	62	15,3 %
Il-Litwanja	6 020	93	1,5 %
Il-Lussemburgu	78	0	0 %
Malta	0	0	Mhux disponibbli
In-Netherlands	180	37	20,6 %
Il-Polonja	225 207	10 051	4,5 %
Il-Portugall	0	0	Mhux disponibbli
Ir-Rumanija	336	47	14,0 %
Is-Slovakkja	0	0	Mhux disponibbli
Is-Slovenja	103	7	6,8 %
Spanja	0	0	Mhux disponibbli
L-Iżvezja	326	15	4,6 %

Ir-Renju Unit	6 125	1 961	31,6 %
Totali	327 273	16 813	5,1 %
L-Iżvizzera	3 935	530	13,5 %
Totali	331 208	17 343	5,2 %

5.5. Vetturi pprojbiti skont il-kategorija tal-vettura u għal kull Stat Membru ta' reġistrazzjoni

L-Anness 1 jagħti harsa ġenerali lejn ir-rati ta' projbizzjoni tal-vetturi għal kull Stat Membru ta' reġistrazzjoni. Ir-rata medja ta' projbizzjoni fl-Istati Membri kollha kienet ta' 7,9 % u l-kategorija N2 (vetturi li jaqbu t-3,5 tunnelli) kienet it-tip ta' vettura pprojbita l-aktar ta' spiss, jiġifieri rata ta' projbizzjoni ta' 11,4 %.

Il-vetturi fil-kategorija "Oħrajn" ta' vetturi mhux speċifikati kellhom rata ta' projbizzjoni ta' 9,4 %. Madankollu, din il-kategorija x'aktarx tinkludi hafna tipi ta' vetturi, jiġifieri vetturi agrikoli (il-kategorija T), trejlers ħfief (il-kategoriji O1 u O2) u vannijiet ħfief (il-kategorija N1) u l-ispezzjoni tagħhom hija bbażata fuq miżuri legiżlattivi nazzjonali.

Madankollu, mill-20 ta' Mejju 2018, bid-Direttiva 2014/47/UE l-ispezzjoni tat-tratturi veloċi (li jistgħu jaqbu l-40 km/h) saret obbligatorja fejn qegħdin jintużaw prinċipalment f'toroq pubbliċi għal finijiet ta' trasport tal-merkanzija kummerċjali.

F'termini ta' analiżi, id-data turi li l-vetturi mill-Awstrija u minn Malta kienu pprojbiti iktar ta' spiss b'rati ta' projbizzjonijiet ta' 37,5 % u ta' 31,9 % rispettivament. Min-naħa l-oħra, il-vetturi Ġermaniżi u Lussemburgiżi kienu pprojbiti l-anqas ta' spiss b'rati ta' projbizzjonijiet ta' 1,7 % u ta' 2,6 % rispettivament.

Id-differenzi fir-rati ta' projbizzjonijiet jistgħu jiġu spjegati bl-applikazzjoni ta' metodi differenti ta' għażla u ta' spezzjoni u bil-kategorizzazzjoni tan-nuqqasijiet fost l-Istati Membri.

Il-Ġermanja, ir-Renju Unit, Franza u l-Iżvezja kkontrollaw fit-territorji tagħhom 94,1 %, 93,4 %, 93 % u 85,8 % rispettivament mit-total ta' vetturi bin-numru ta' reġistrazzjoni nazzjonali tagħhom. Il-pajjiżi li qabzu ċ-ċifra ta' 50 % kienu l-Awstrija, il-Bulgarija, il-Finlandja, il-Kroazja, l-Irlanda, Malta, il-Polonja, Spanja u Ċipru. Kif mistenni, dan jindika li fil-maġġoranza tal-każijiet il-vetturi jiġu spezzjonati fi vjaġġi domestiċi.

Madankollu, hemm ftit eċċezzjonijiet għal dan. Pereżempju, l-awtoritajiet nazzjonali fl-Estonja, fl-Italja, fil-Lussemburgu, fil-Portugall, fir-Rumanija u fil-Greċja spezzjonaw inqas minn 10 % tat-total ta' vetturi spezzjonati li kienu rreġistrati fl-Istati Membri rispettivi tagħhom.

Barra minn hekk, l-Anness 2 juri d-dettalji għall-projbizzjonijiet għal kull kategorija ta' vettura għal kull Stat Membru ta' spezzjoni. L-akbar rati ta' projbizzjonijiet ġew osservati fl-Estonja (90,6 %), fl-Awstrija (63,3 %), fl-Italja (52,6 %) u f'Malta (50,3 %) filwaqt li r-rati ta' projbizzjonijiet l-iktar baxxi ġew osservati fil-Portugall (0,8 %), fil-Bulgarija (1,1 %), fil-Lussemburgu (1,6 %) u fil-Ġermanja (2,2 %). Ir-rata medja ta' projbizzjonijiet għall-Istati Membri kollha tal-UE hija ta' 7,6 %, ċifra li baqgħet bejn wieħed u ieħor l-istess bħal dik tal-perjodu ta' rapportar 2015-2016. Kif mistenni, l-Istati Membri ta' spezzjoni bl-ogħla proporzjonijiet ta' projbizzjonijiet huma wkoll l-Istati Membri bl-ogħla proporzjonijiet ta' projbizzjonijiet għall-vetturi rreġistrati fit-territorju tagħhom stess (it-Tabella 4).

5.6. Tipi ta' nuqqasijiet irrappurtati mill-Istati Membri

L-Anness 3 juri r-rati ta' nuqqasijiet li nstabu fuq il-vetturi fid-disa' oqsma ta' spezzjoni matul spezzjonijiet imwettqa mill-Istati Membri matul il-perjodu ta' rapportar 2017-2018.

Matul dan il-perjodu ta' rapportar, in-nuqqasijiet li ġew identifikati bl-iktar mod frekwenti matul l-ispezzjonijiet kienu jikkonċernaw il-kundizzjoni teknika tal-vetturi:

- it-tagħmir tat-tidwil u s-sistemi tal-elettriku (26,4 % tan-nuqqasijiet totali rreġistrati);
- il-fusien, ir-roti, it-tajers, is-suspensjoni (16,5 % tan-nuqqasijiet totali rreġistrati);
- it-tagħmir tal-ibbrejtkjar (15,1 % tan-nuqqasijiet totali rreġistrati) u
- ix-xaži u l-aċċessorji tax-xaži (12,3 %)

Fid-disa' oqsma ta' spezzjoni, l-Istati Membri rrappurtaw differenzi konsiderevoli fil-frekwenza ta' sejbien ta' nuqqasijiet. Pereżempju, fi Spanja n-nuqqasijiet fil-qasam ta' spezzjoni “tagħmir ieħor, inkluż it-takografu u l-apparat ta' limitazzjoni tal-ispid” kienu jikkostitwixxu 64,9 % tan-nuqqasijiet totali rrappurtati matul il-perjodu ta' rapportar, filwaqt li n-nuqqasijiet f'dan il-qasam kienu jikkostitwixxu biss 0,8 % tat-total misjub fir-Renju Unit. Għal darb'ohra, ir-raġuni x'aktarx li hija minhabba l-applikazzjoni ta' metodi differenti tal-ittestjar mill-Istati Membri; forsi flimkien ma' politika nazzjonali biex tinghata aktar importanza lil qasam ta' spezzjoni partikolari matul l-ispezzjoni. Madankollu, irid jiġi rikonoxxut li mill-20 ta' Mejju 2018, id-Direttiva 2014/47/UE bdiet tintroduċi armonizzazzjoni akbar fil-metodi ta' ttestjar, fil-valutazzjoni tan-nuqqasijiet u fl-użu tat-tagħmir tat-testijiet.

Meta jitqabblu ċ-ċifri ma' daww tal-perjodu preċedenti, l-iktar tnaqqis sinifikanti jikkonċerna l-qasam ta' ttestjar “fusien, roti, tajers u suspensjoni”, minn 21,8 % fil-perjodu ta' rapportar preċedenti għal 16,5 % fir-rapportar attwali, kif ukoll fil-qasam ta' ttestjar “tagħmir ieħor, inkluż it-takografu u l-apparat ta' limitazzjoni tal-ispid” minn 15,5 % fil-perjodu ta' rapportar preċedenti għal 11,5 % f'dak attwali. Madankollu, in-nuqqasijiet marbuta mal-qasam tat-“tagħmir tat-tidwil u s-sistema tal-elettriku” għadhom l-iktar komuni, u kellhom żieda ta' 26,4 % (żiedu bi 3,4 % minn 23 % għall-perjodu ta' rapportar ta' qabel). F'termini tal-oqsma ta' spezzjoni l-oħra, il-bidliet meta mqabbla mal-perjodu ta' rapportar ta' qabel mhumieq daqshekk konsiderevoli biex jikkawżaw xi tħassib serju; jew li jindikaw l-implimentazzjoni ta' bidliet sinifikanti fil-politika mill-Istati Membri.

F'erbgħa mid-disa' oqsma ta' spezzjoni, jiġifieri “identifikazzjoni”, “vizibbiltà”, “tagħmir tat-tidwil u sistema tal-elettriku” u “tagħmir ieħor, inkluż it-takografu u l-apparat ta' limitazzjoni tal-ispid”, ir-rati qed jonqsu meta mqabbla mal-perjodu ta' rapportar ta' qabel. Ir-rati għal “stering” baqgħu l-istess, bi 2,3 %. Fil-fatt, daww l-oqsma li kellhom żidiet zgħir matul il-perjodu ta' rapportar ta' qabel, jiġifieri “tagħmir tal-ibbrejtkjar”, “tagħmir tat-tidwil u sistema tal-elettriku”, “xaži u aċċessorji tax-xaži”, u “fastidji inkluż l-emissjonijiet u t-tixrid ta' fjuwil u/jew żejt”, kollha żiedu b'inqas minn 5 %.

Barra minn hekk, “tagħmir tat-tidwil u sistema tal-elettriku” huwa n-nuqqas predominanti peress li għandu l-akbar rata fi tnaqqis il-Stat Membru filwaqt li n-nuqqasijiet “identifikazzjoni”, “stering” u “fastidji inkluż l-emissjonijiet u t-tixrid ta' fjuwil u/jew żejt” għandhom tendenza

li jkunu inqas minn 10 % fil-biċċa l-kbira tal-Istati Membri, bl-eċċezzjoni ta' Franza fejn ir-rata tal-aħħar kategorija msemmija tilhaq il-25 %, li wisq probabbli tindika approċċ iktar rigoruż għall-prestazzjoni ambjentali tal-vettura. Għan-nuqqasijiet relatati ma' "fastidji inkluż l-emissjonijiet u t-tixrid" li minbarra li huma ta' periklu għas-sikurezza fit-toroq għandhom ukoll impatt fuq l-ambjent; wara tnaqqis ta' 0,8 % fil-perjodu ta' qabel (minn 4,1 % għal 3,3 %), giet osservata żieda ta' 3,0 % minn 3,3 % għal 6,3 %.

Fl-aħħar nett, kif spjegat fit-Tabella 2, għoxrin Stat Membru wettqu spezzjonijiet fuq vetturi rreġistrati barra mill-UE. Madankollu, minhabba li l-għadd totali ta' dawn l-ispezzjonijiet jammonta għal madwar 8 % biss tal-għadd totali tal-ispezzjonijiet imwettqa matul il-perjodu ta' rapportar, mhux possibbli li wiehed jasal għal xi konkluzjoni soda dwar il-kundizzjoni tal-affidabbiltà stradali tagħhom.

Madankollu, għall-kompletezza, l-Anness 4 ta' dan ir-rapport jinkludi iktar dettalji billi jagħti harsa ġenerali lejn l-għadd ta' vetturi kkontrollati mill-Istati Membri skont kull pajjiż ta' reġistrazzjoni, u l-proporzjon ta' projbizzjonijiet.

6. TIPI TA' PENALI

Id-Direttiva 2000/30/KE ma tistabbilixxix sistema ta' penali għal kwalunkwe ksur misjub. Minflok, l-Istati Membri jridu jistabbilixxu penali, mingħajr diskriminazzjoni abbażi tan-nazzjonalità tas-sewwieq jew tal-pajjiż fejn tkun giet irreġistrata jew fejn tkun bdiet topera l-vettura.

Kif issemma qabel, jekk ikun ovvju li l-vettura kummerċjali tkun ta' riskju serju għall-okkupanti tagħha jew għal utenti oħra tat-triq, l-awtorità jew l-ispettur li jwettaq l-ispezzjoni teknika għandhom l-awtorizzazzjoni, skont id-Direttiva 2000/30/KE, li jipprojbixxu l-użu tagħha sakemm kwalunkwe nuqqas perikoluż identifikat jiġi rettifikat.

Barra minn hekk, nuqqasijiet serji li jinstabu f'vettura kummerċjali li tappartjeni lil persuna mhux residenti, b'mod partikolari dawk li jwasslu biex l-użu tagħha jiġi pprojbit, iridu jiġu nnotifikati lill-awtoritajiet kompetenti tal-Istat Membru fejn giet irreġistrata.

L-awtoritajiet kompetenti tal-Istat Membru li jkunu sabu n-nuqqas perikoluż jistgħu jitolbu lill-awtoritajiet kompetenti tal-Istat Membru li fih il-vettura tkun irreġistrata biex jiehdu l-miżuri xierqa, bħal li jitolbu li ssir spezzjoni oħra sabiex jiġi vverifikat jekk il-vettura hijiex tajba għat-triq. Madankollu, jithalla f'idejn l-Istat Membru ta' reġistrazzjoni li jwettaq kwalunkwe azzjoni li jqis li tkun xierqa, u fir-rigward tagħha ma jkun meħtieġ l-ebda rapportar.

Fil-prattika, l-impatt finanzjarju fuq operatur assoċjat mal-projbizzjoni ta' vettura b'nuqqasijiet perikolużi mhuwiex biss il-multa potenzjali imposta mill-awtoritajiet tal-Istat Membru li jkun qed iwettaq l-ispezzjoni. Jista' jkun hemm spejjeż ulterjuri bħall-ispejjeż għall-irmunkar tal-vettura lejn faċilità ta' spezzjoni għal spezzjoni "aktar dettaljata", flimkien mal-ispiza tat-test innifsu u l-ispejjeż ta' kwalunkwe tiswija meħtieġa biex jiġu rettifikati n-nuqqasijiet. Barra minn hekk, hemm ukoll l-ispiza indiretta għall-operatur minhabba li potenzjalment ma jirnexxilux jikkonforma mal-iskeda.

Fl-aħħar nett, skont id-Direttiva 2014/47/UE, mill-20 ta' Mejju 2019 l-informazzjoni dwar l-għadd ta' nuqqasijiet u s-severità tagħhom se jkollha tiżdied mas-sistema ta' klassifikazzjoni

tar-riskji stabbilita skont id-Direttiva 2006/22/KE⁸. Vetturi ta' impriżi bi profil ta' riskju għoli jistgħu jintgħazlu għal spezzjonijiet mal-ġenb tat-triq b'mod aktar frekwenti.

7. KONKLUŻJONIJET FIL-QOSOR

Kif ġie nnutat fil-Kapitolu 3 ta' dan ir-rapport, minhabba d-differenzi żvelati fil-metodu ta' spezzjoni, fil-ġbir tad-*data* u fir-rapportar, jenhtieg li ma ssir l-ebda konklużjoni estensiva bbażata fuq dan ir-rapport u r-riżultati jenhtieg li jiġu ttrattati b'attenzjoni. Meta wiehed iqis dan kollu, is-sejbiet ewlenin mid-*data* miġbura għall-perjodu ta' rapportar 2017-2018 huma dawn li ġejjin:

7.1 Spezzjonijiet

Meta mqabbel mal-2015-2016, ġew spezzjonati **1 048 863 vettura inqas** fil-perjodu ta' rapportar 2017-2018, li huwa **tnaqqis ta' 20,9 %**. Skont l-ispjegazzjonijiet mogħtija mill-Istati Membri, dan huwa r-riżultat ikkombinat ta' tnaqqis fir-riżorsi, ta' riorganizzazzjoni, ta' bidliet fil-legiżlazzjoni nazzjonali u tal-applikazzjoni tar-regoli.

Fi kwalunkwe każ, sittax-il Stat Membru wettqu inqas spezzjonijiet bi tnaqqis perċentwali li jvarja minn 1,2 % fil-każ tal-Italja għal tnaqqis ta' 93,3 % fil-każ tal-Greċja. Min-naħa l-oħra, tnax-il Stat Membru rreġistraw żidiet fl-għadd ta' spezzjonijiet imwettqa b'żidiet perċentwali li jvarjaw minn 1,8 % fil-każ tal-Latvja għal 429,4 % fil-każ tal-Lussemburgu.

57,7 % tal-ispezzjonijiet imwettqa matul il-perjodu ta' rapportar saru fuq vetturi rreġistrati fl-Istat Membru fejn twettqet l-ispezzjoni, 34,1 % saru fuq vetturi rreġistrati fi Stat Membru ieħor u 8,2 % saru fuq vetturi rreġistrati barra mill-UE.

Il-proporzjon ta' vetturi domestiċi mill-għadd totali ta' vetturi spezzjonati jvarja wkoll b'mod sostanzjali. Fl-Awstrija, fil-Belġju, fi Franza, fil-Lussemburgu u marginalment fil-Polonja, fejn il-proporzjon ta' kontrolli fuq vetturi domestiċi huwa taħt il-50 %, jenhtieg li jsiru sforzi biex tigi żgurata rata iktar ibbilanċjata ta' kontrolli, u li tkun iktar konformi ma' daww fi Stati Membri oħra bi traffiku sinifikanti ta' tranżitu.

7.2 Projbizzjonijiet

Meta mqabbel mal-perjodu ta' qabel, ġew ipprojbti 99 617-il **vettura inqas**, jiġifieri **tnaqqis ta' 24,7 %**.

Erbatax-il Stat Membru rreġistraw zieda fl-għadd ta' projbizzjonijiet mogħtija b'żidiet li jvarjaw minn 4,1 % fil-każ tal-Awstrija għal 3 203% fil-każ tal-Finlandja. Min-naħa l-oħra, erbatax-il Stat Membru rreġistraw tnaqqis fl-għadd ta' projbizzjonijiet mogħtija li jvarja minn 1,7 % fil-każ tal-Ġermanja għal tnaqqis ta' 99,0 % fil-każ tal-Portugall. Bl-eċċezzjoni ta' Ċipru, ta' Franza u tas-Slovakkja, iċ-ċifri ta' projbizzjonijiet ġeneralment żdiedu jew naqsu skont il-volumi ta'

⁸ Id-Direttiva 2006/22/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Marzu 2006 dwar il-kondizzjonijiet minimi għall-implimentazzjoni tar-Regolamenti tal-Kunsill (KEE) Nri 3820/85 u 3821/85 dwar il-legiżlazzjoni soċjali li għandha x'taqsam ma' attivitajiet tat-trasport bit-triq u li tħassar id-Direttiva tal-Kunsill 88/599/KEE, ĠU L 102, 11.4.2006, p. 35.

spezzjonijiet li jindikaw tibdil fil-politika li qed tiġi implimentata f'dawn l-Istati Membri.

F'termini tal-orijini tal-vetturi pprojbiti, ir-rata ġenerali ta' projbizzjonijiet għall-vetturi domestiċi kienet ta' 8,1 %; 7,6 % għall-vetturi tal-UE (eskluz il-vetturi domestiċi) u 5,1 % għall-vetturi rreġistrati barra mill-UE. Dan jindika li, ġeneralment, l-istandards qegħdin jiġu applikati b'mod universali għall-vetturi tal-UE irrispettivament mill-pajjiż ta' orijini tal-vettura. Ir-raġuni għaliex ir-rata ta' projbizzjonijiet għall-vetturi mhux tal-UE tkun iktar baxxa hija minhabba l-fatt li l-operaturi qegħdin jagħzlu li jibagħtu l-vetturi l-iktar godda u miżmuma l-aħjar għal dawk il-vjaġġi li jinvolvu vvjaġġar fl-UE. Ir-rata ta' projbizzjonijiet l-iktar baxxa tindika li l-użu ta' approċċ iktar immirat mhuwiex mifruż, madankollu wiehed jittama li dan se jinbidel bl-infurzar tad-Direttiva 2014/47/UE li tirrikjedi li l-Istati Membri jaġġustaw is-sistemi ta' spezzjoni tagħhom.

Fl-aħhar nett, ir-rata medja ta' projbizzjoni għall-vetturi rreġistrati fl-UE madwar l-Istati Membri kollha kienet 7,9 %. Il-vetturi tal-kategorija N2 (Vetturi Tqal tal-Merkanzija) kienu pprojbiti l-iktar ta' spiss, jiġifieri rata ta' projbizzjonijiet ta' 11,4 %. Il-vetturi rreġistrati fl-Iżvezja u f'Malta kienu pprojbiti l-iktar ta' spiss b'rati ta' projbizzjonijiet ta' 37,5 % u ta' 31,9 % rispettivament. Min-naħa l-oħra, il-vetturi Germaniżi u Lussemburgiżi kienu pprojbiti l-anqas ta' spiss b'rati ta' projbizzjonijiet ta' 1,7 % u ta' 2,6 % rispettivament. Ir-raġunijiet għad-differenzi f'dawn ir-rati ta' projbizzjonijiet mhuwiex magħrufa għall-Kummissjoni, u allura huwa supponut li jirriżultaw minhabba l-applikazzjoni ta' metodi ta' spezzjoni u kategorizzazzjoni tan-nuqqasijiet differenti fost l-Istati Membri.

7.3 Nuqqasijiet

Iż-żewġ tipi l-iktar frekwenti ta' nuqqasijiet misjuba matul l-ispezzjonijiet imwettqa matul il-perjodu ta' rapportar kienu relatati mal-oqsma ta' spezzjoni "tagħmir tat-tidwil u sistema tal-elettriku" u "fusien, roti, tajers u sospensjoni". Dawn kienu jammontaw għal 26,4 % u għal 16,5 % rispettivament mit-total tan-nuqqasijiet irreġistrati. "Tagħmir ieħor inklużi t-takografu u l-apparat ta' limitazzjoni tal-ispid" kien jammonta għal 11,5 % mit-total irreġistrat fl-Istati Membri kollha, bi tnaqqis minn 15,5 % għall-perjodu ta' rapportar ta' qabel. Ta' min jinnota li l-kontrolli għal "fastidji inkluż l-emissjonijiet u t-tixrid ta' fjuwil u/jew żejt" kważi rduppjaw minn 3,3 % fil-perjodu ta' rapportar 2015-2016 għal 6,3 % f'dak attwali, u dan jindika sinjal pożittiv favur kontrolli ambjentali tal-vetturi.

Madankollu, għad hemm differenzi sinifikanti fir-rati ta' projbizzjonijiet għal kull qasam ta' ttestjar fost l-Istati Membri. Pereżempju, fi Spanja n-nuqqasijiet fil-qasam ta' spezzjoni "tagħmir ieħor, inkluż it-takografu u l-apparat ta' limitazzjoni tal-ispid" kienu jikkostitwixxu 64,9 % tat-total ta' nuqqasijiet irreġistrati matul il-perjodu ta' rapportar, filwaqt li n-nuqqasijiet f'dan il-qasam kienu jikkostitwixxu biss 0,8 % tat-total ta' nuqqasijiet misjuba fir-Renju Unit. Għal darb'oħra, ir-raġuni għal dan x'aktarx li hija dovuta għall-applikazzjoni ta' metodi ta' spezzjonijiet differenti mill-Istati Membri. Madankollu, huwa mistenni li dawn id-differenzi se jonqsu mill-20 ta' Mejju 2018, ladarba d-Direttiva 2014/47/UE tkun saret effettiva, jiġifieri se

tintroduċi armonizzazzjoni akbar fil-metodi ta' ttestjar, fil-valutazzjoni tan-nuqqasijiet u fl-użu tat-tagħmir tat-testijiet.